

Mikor beléptem a fogászat ajtaján, nem is sejtettem, hogy valóra válik, amiről eddig álmodni sem mertem: egy igazi hollywoodi mosoly!

dr. Schatz Balázs elmagyarázza, mi miatt állnak ferdén a fogaim

Egy mosoly kulisszatitkai

Gyökérkezelés, fogkőleszedés, tömés, fogszabályzás. Rémisztően hangzik? Én is próbáltam elkerülni ezeket a kezeléseket, de most már végre jóízűen nevetetek azon, milyen sokáig halogattam tévhiteim miatt azt, amit a modern fogászati eszközökkel könnyedén és fájdalommentesen orvosolni lehet.

Sosem voltam kibékülve a fogaimmal, legszimpatikusabb mesefigurám Süssü volt, mert neki is olyan jó nagy hézag volt a fogai között, mint nekem. Majd kamaszkoromban jött Madonna: neki se ér össze az első két foga, mégis híres, sikeres és boldog. Csakhogy eljött az idő, amikor már nem mertem egy jó ízűt nevetni. Eldöntöttem hát, hogy felkeresek egy magánrendelőt.

Bevallom, gyors megoldást reméltem. Eszembe sem jutott, hogy a fogak fontos szervek, és épp úgy a testem részei, mint a karom, a lábam vagy a májам. Ráadásul gyulladásuk, hiányuk az egész szervezetre kiterjedő betegségeket okozhat. Na de ne ugorjunk ennyire előre! Ahhoz, hogy ezt belásam, hónapoknak kellett eltelnie.

» Lássuk, hol a baj!

A DentalCoop fogorvos igazgatója, Dr. Schatz Balázs elkészített egy jól megfontolt, okosan felépített keze-

lési ütemtervet, amellyel lépésről lépésre szépültem. Az égető problémákkal kezdük, első lépésként a fájós fogaimon segítettünk.

» Vissza a gyökerekhez!

Az egyik fogam, amely az amalgámtömés alá zuvasodott, majd le is tört belőle egy darab, annyira fáj, hogy legszívesebben kihúztam volna. Félttem, hogy gyökérkezelést kell rajta végezni, inkább örökre búcsút intettem volna neki. Kellemesen csalódtam, amikor dr. Szepesti Renáta gyökérspecialista elkezdte a beavatkozást, a kezelés fájdalommentes volt. Megtudtam, hogy létezik olyan elektromos műszer, amely hanggal jelzi, ha a fogban maradt még kezeletlenül hagyott gyökér. Precíz, aprólékos munkával tisztították ki a fogamat, a kezelést ötször ismételték, és közben a fogorvos minden mozdulatáról tájékoztatott. A beavatkozás végén, amikor már a kitisztított foggyökeret és a fogat is

betömte az orvos, még egy röntgen felvétel készült, hogy ellenőrizzék, sikerült-e a kezelés. Bár korábban már három fogamat gyógyították így, ilyen alaposáigpt még egyszer sem tapasztaltam.

» Mikroszkóp alatt

Gyerekkoromban egyszer futás közben elestem, és beütöttem az első fogamat. Az ütés következtében a gyökere összeszűkül, és a fog belseje teljesen elhalt. Emiatt a metszőfogam lassan bebarnult, és az elvékonyodott gyökér összenőtt a körülötte lévő csontszövettel. Dr. Schatz Balázs jéghideg vattapamacs-csal elenőrizte, él-e még a fogam. Hihetetlen volt, hogy a fagyos vattapamacsot csupán enyhén hidegnek éreztem a bebarnult fogam esetében, de amikor egészséges fogamhoz érintették, a fél arcom lezsibbadt. Ez a vizsgálat ráébresztett hogy, az

HALL: NIKKOS ROBERT/SEBASTIAN

FOTO: DOMÓTOR CSABA

SZÖVEG: TANÁSSY ZSOFIA

Nagy az izgalom: a „retteget” gyökérkezelés előtt

Mikroszkópius gyökérkezelés közben: Itt épp alszom...

A fogtömés egy speciális fényre köt meg

Mikor kell a gyökérkezelés?

A gyökérkezelés olyan esetekben szükséges, amikor a fog már magától elhalt, vagy a fog belsejében erőteljes gyulladás van, ami – a nálam is jelentkező – nagy fájdalommal jár. Ekkor a röntgenfelvételen a csontban akár már cisztás elváltozás is tapasztalható. Általában a kezeletlenül hagyott lyukas, vagy a tömés alá szuvasodott fogak szorulnak gyökérkezelésre. De előfordul, hogy egy nagyobb ütéstől elhalt fogat is kezelni kell, mert a foggyökér csúcsa gyulladt állapotba kerülhet.

A foggyökér gyulladását a fog belsejének elfertőződése okozhatja, amely a szuvasodás miatt alakulhat ki. Ha ez kezelés nélkül marad akár súlyos állkapocsfertőzést is eredményezhet.

Fogköeltávolításon

élő fogat semmi sem pótolhatja. Jó volt látni, hogy az engem kezelő összes fogorvos hasonló véleményen van: nem az egyszerűbb megoldást választották a fog eltávolításával, hanem a bonyolultabbat, a mikroszkópikus gyökérkezelést.

Magyarországon ennek legelismertebb specialistája dr. Borbély Petra. Amikor röntgenfelvétel is bizonyította, hogy a fogam még él, ellátogattam hozzá. Elmagyarázta, hogy azért van szükség mikroszkópra a gyökérkezelés során, mert a fog gyökere az ütés következtében teljesen összeszűkült, és csak a műszer segítségével láthatók a benne lévő idegek. A kezelés másfél órán keresztül tartott, és a legkellemetlenebb az volt benne, hogy ez idő alatt végig nyitva kellett tartanom a számat.

» Fényre szépülő fogak?

Miután már nem maradt gyulladt fogam, jöhettek az esztétikai problémák. Számos amalgámtömésem cseréire ítéltetett. A modern technika lehetővé teszi, hogy észrevehetetlen, a fog színéhez igazodó tömést készítsenek.

Kompozitoknak nevezik azokat a pasztikus tömőanyagokat, amelyeknek színe és formája a foghoz igazítható. Ezek a paszta szerű anyagok könnyen a lyukba formálhatók és úgynevezett fotopolimerizációs effektus révén, azaz egy speciális kék fény hatására megkötnek.

Felkerülnek a bracketek

Az üregalakítás során az eddigekkel ellentétben minimális ép fogszövetet kell eltávolítani annak érdekében, hogy a tömésnek megfelelő tartása legyen, így ez a tömés nem csak esztétikus, de többet is hagy meg a fogból.

» Egy tökéletes mosoly

A fogorvosi kezelések során arra is fény derült, miért keletkezett szünet az első két fogam között. Az ínyt az ajkakkal alul és felül az úgynevezett frenulum, vagyis az ajakfék köti össze. Azonban vannak esetek, amikor az ajakfék túlságosan lenő, ami a metszők között résképződéshez vezethet. A lenőtt ajakfék miatt az első fogaim nem tudtak közeledni egymáshoz, ezért elferdültek, pillangó formát vettek fel. Dr. Schatz Balázs elmagyarázta, mi következik: szájsebészeti beavatkozással el kell távolítani a fogaim közé lenőtt húsdarabot.

A műtétet helyi érzéstelenítéssel végezték, a seb gyógyulása 3-4 hétig tartott, de 3 nappal a beavatkozás után már egyáltalán nem fáj a heg.

» Kőkorszak

Ekkorra biztossá vált, hogy fogszabályzóval kell helyrehozni elferdült első fogaimat. Előtte azonban teljesen rendbe kellett őket tenni, és nem maradhatott el a fogköeltávolítás sem. Sajnos kezdődő ínygyulladásom miatt a beavatkozás kicsit kellemetlen volt, viszont a kezelés után

Megtanulok fogatmosni fogszabályzóval

nagyon örültem neki, hogy az ínyem nem vérzik többet a fogmosásnál. Az ínyvérzésben ugyanis jelentős szerepe van a fogkőnek. Hogy miért?

A fogakon idővel különböző lerakódások keletkeznek. Ezek közül a legfontosabb a lepedék, ami odata-padt baktériumokból és a körülöt-tük képződött kocsonyás anyagból áll. A nyál oldott ásványi anyagai só formájában kicsapódnak a lepedékben, így jön létre a sárgás-barnás színű, kemény fogkő. A lepedékben és a fogkővön lévő baktériumoknak két káros hatásuk van: fogszuvasodás alakul ki, hatására pedig az íny begyullad. A kezeletlen ínygyulladás fogíny-sorvadáshoz vezethet, ezért ajánlatos a fogtisztítást 3-6 havonta elvégeztetni. Amíg nem tapasztaltam, hogy egy egyórás ultrahangos fogkőkezeléssel az évek óta tartó fogínyvérzésem orvosolható, nem

Feketét, fehérét, tarkát! Hogy milyen színű fogszabályzót kérsz, csak kreativitásodon múlik

tartottam fontosnak a beavatkozást. Ma azonban tudom, hogy épp úgy, mint a fogmosást, a fogkőeltávolítást is rendszeresen el kell végeztetnünk fogaink és ínyünk épségéért.

» Minden helyére kerül

Megtörtént az, amitől rettegtem: fogszabályzót kaptam. Azt hittem ennél rosszabb nem történhet velem, míg ki nem derült, hogy ismét csak egy újabb tévhitel állok szemben. A fog-

szabályzás korántsem olyan fájdalmas és kényelmetlen, mint gondolnád. És igen, felnőttkorban is lehetséges, és igen, nem kell egyáltalán szégyenkezned miatta, sőt. Hallottam olyanról is, akinek tökéletesen álltak a fogai, mégis tetetett föl magának fogszabályzót, csak a trend kedvéért. Mikor megkaptam a sajátomét, rózsaszínű gumikat kértem rá - már csak a poén kedvéért is. Én is meglepődtem magamon, de boldogan viseltem: egyrészt, mert a

1/2
H

Ánik csodát tettek: Aní, Adrienn, Szandra és Balázs

Fogmosás NEM csak haladóknak

A szájhygiénás tanácsadáson a tükör előtt tanulhattam meg miként fogjam a fogselymet, és hogyan tisztítsam vele végig a fogak egymáshoz érő oldalát. Megtudtam, hogy a szájzuhannyal óvatosan kell bánni, mert ha rosszul irányítjuk a szánkba, az íny alá söpörhetjük vele a fogakon megtapadt baktériumokat.

Az ajkafék eltávolítás után azt is meg kellett tanulnom, hogy miként mossam meg az ínyemet, mert a fogmosás nem csupán a fogak sikálásából áll. Valamint megtudtam, hogy a leghátsó fogaimat akkor érem el legjobban a fogkefével, ha nagyra nyitom a számat, beteszem a fogkefét, de a hátsó fogak mosásánál összecsucokott szájjal ügyeskedem.

A fogselymezést még gyakorolni kell

A szájhygiénás tanácsadáson is tanultam újat

porcelánból készült fogszabi szinte nem is látszik (hacsak nem hívod fel rá a figyelmet különböző színes gumikkal, ahogy én tettem), másrészt mert tudtam, nekem lesz a legszebb és legtökéletesebb fogsorom, ha egyszer lekerülnek a fogamról a szabályzót rögzítő brackettek.

Jó igaz, az én fogszabályzóm csak három hónapig volt fent. De gondoltad volna, hogy ha nem az egész fogsorodat kell szabályozni, akkor nem kell éveig a szabályzót viselned? Dr. Suszták Adrienn három hónap alatt csodát tett velem: megszerettette velem a fogszabályzót, és ... összevarázsolta az első két metszőfogamat.

Egy tévhitel kevesebb: ma már örömmel vállalnám a fogszabályzást, akár két évre is, ha tudom, hogy fogaim épsége és egészsége múlik rajta. Ugyanis, legtöbbször a fogszabályzást esztétikai szempontok miatt választjuk. Azonban van egy fontosabb hatása: helyreigazítja a harapást, ezáltal megelőzi az állkapocsízületi problémákat, jó rágást biztosít, ami csökkenti a fogszuvasodás kialakulásának esélyét.

» Megtörtént a csoda

A fogak helyükön, a mosoly már-már tökéletes, csak két apróság hiányzik: hogyan fehéredik ki a belülről bebarnult fogam, és miként tűnik el az a lyuk a hátsó fogaim között, ami egy foghúzás eredménye? Megdöbbenem, hogy a modern technika segítségével a válasz erre a két kérdésre is meglepően egyszerű.

Az elhalt, belülről elszíneződött, gyökérkezelt fogak külső fehéritése nem lehetséges, azonban ezeket a fogakat belülről is lehet fehériteni. A fog hátsó felszínébe egy kis lyukat fúrva helyezik be a fogfehérítő anyagot és ideiglenes tömással zárja a lyukat. A fehéritőt 2-3 naponta cserélik, amíg a fog olyan fehér nem lesz, mint a többi. Ezután

a lyukat végleges esztétikus tömessel zárják. Egy hét alatt a mosolyom ragyogó lett, és nyoma sem volt a szégyellt barna fognak, mintha kicserélték volna. Apropos csere. A mai technológiával a fogpótlás is lehet jó megoldás. Az én foghiányomat Procera híddal és koronával pótoljuk. A Procera rendszer újdonsága, hogy teljes egészében nélkülözi a fémeket. A hagyományos koronák esetén egy fémvázra égetik a porcelánréteget, és az íny közelében az elvékonyodó porcelánon keresztül látszódnak az alatta lévő fém, ami esztétikailag kedvezőtlen. A Procera a fém összetevőket egy különleges ötvözzel, cirkónium-, illetve alumíniumoxiddal váltja ki. Az így készülő váz fehér színű, tehát rendkívül esztétikus. A fényáteresztő-képessége hasonló a saját fogakéhoz, így gyakorlatilag lehetetlen megkülönböztetni a valódi fogaktól. A váz ezredmilliméternyi pontosságú, elkészítése teljes egészében számítógép által vezérelt, így az emberi tévedés lehetősége kizárt. Egy háromdimenziós szkener letapogatja a fogorvos által levett mintából készített gipszmintát, majd az így nyert adatokat interneten keresztül a Svédországban működő Procera központnak továbbítják. Az itt elkészített vázra -az előre kiválasztott fogszín alapján- a DentalCoop laboratóriumában készül a porcelánleplezés.

A Procera híd és korona körül az íny tökéletesen egészséges marad, a fémallergia is kizárt. Amikor dr. Szilágyi Tamás fogtechnikusként mellé ültem, hogy megtervezzük hiányzó fogom helyére a hidat, elképedve figyeltem ezt az új eljárást. Nem is sejtettem, hogy ilyen világszívonalú technológia már hazánkban is elérhető

» Légy a fogad őre!

A tökéletes hollywoodi mosoly mellett, egy teljesen új szemléletet is nyertem az elmúlt hónapokban. Annyi mindent képesek vagyunk megtenni bőrünk,

dr. Szilágyi Tamással új fogat álmodunk...

...a gép pedig meg tervezi

Előtte

Utána

hajunk szépségéért és egészségéért. Fáradságot nem kímélve rendszeresen járunk kozmetikushoz, fodrászhoz, pedikűröshöz. A fogainkról viszont rendszeresen megfedekezünk, pedig a szájhigiéniát legalább olyan fontos, mint a mozgás vagy az egészséges táplálkozás. Nemrég hallottam egy érdekes hírt a svédek fogápolási szokásairól. Dr. Schatz Balázs elmesélte, hogy Svédországban a felnőtt fogászat szinte megszűnőben van, annyira jó a

gyermekfogászat, a fogszabályzás és akkora hangsúlyt fektetnek a megelőzésre. Azt is olvastam egy tanulmányban, hogy fogaink 25 éves korunkig romlanak, utána rendes fog- és ínyápolással szánk egészsége fenntartható. Ha nemcsak akkor járnánk fogorvoshoz, amikor már fájdalom jelzi, hogy

baj van, hanem rendszeresen ellenőriztetnénk már az első fog kibukkanásától fogaink állapotát, kevesebb lyukas fogunk lenne. Az én példám is mutatja, hogy sosem késő venni a bátorságot és szembenézni gyermekkori szörnyekkel, amelyekről végül kiderül, hogy nem is léteznek.

AKIK AZ ÁTALAKÍTÁSBAN RÉSZT VETTEK:

DentalCoop 1121 Budapest, Zugligeti út 60. Tel.: 06/1/398-1028 vagy 06/30/228-3199

Dr. Borbély Petra 1026 Budapest, Sodrás utca 9. tel.: 06/1/200-4447

1/2
H